

## מסורת הש"ס

# הכל חייבין פרק ראשון חגיגה

## פ.

עין משפט  
נר מצוה

בג א מיי פ"א מהלכות  
חגיגה הלכה ד [f]  
גד ב מיי שם הלכה ו:  
גה ג מיי שם הלכה ז:  
גו ד מיי שם הלכה ד  
ופ"ב הלכה ה:  
גז ה מיי שם פ"ב הלכה  
ה:

יה אור השלם

1. מִעוֹת לֹא יִיבֹל לַחֲזֹק  
וְחִסְרוֹן לֹא יִיבֹל  
לְהַמְנוּת: קֹהֵל א טו  
2. שֵׁשֶׁת יָמִים תֵּאָכֵל  
מִצֹּמֶת וּבֵינֵם הַשְּׂבִיעִי  
עָבְרָתָ לִּי אֶלְדִּיר לֹא  
תִתְעַשֶׂה מִלְּאָכָה:  
דְּבָרִים טו ח  
3. וְהִתְנַחַם אֹתוֹ חֵן לִּי  
שִׁבְעַת יָמִים בְּשָׁנָה חֶקֶת  
עוֹלָם וְיִיבֹל בְּחֹדֶשׁ  
הַשְּׂבִיעִי תִּלְוֶנּוּ אֹתוֹ:  
וּקְרָא כָּג מֵא

## מוסף רע"י

היוליד ממנה ממזר.  
עמו גלי וזכר כל זמן  
שעמור קיים (במות כב).  
אם כן למה נאמר  
השבעה תשלומין. וזו  
הדין לח המזות שהרי אף  
כאן שבעה ימים (לקמן ח).  
ומא ביום  
לכילה אינו במיא. וטמא  
מזר ביום ח', שראי לקרבן,  
מזר ב' קרבנות, גליל ח'  
אינו מביא, לענין קרבן  
שומא ארימאח אעין, דלילה  
מחוסר זמן (בריות ח.).

רבינו חננאל (המשך)

[illegible]

**זה** **הבא** עַל הַעֲדוּת. לְטַפִּי בִשְׁמֹר יִכָּר שֶׁמִּזְמוֹר נִרְאָה לְעוֹלָם אֲזַל שֶׁאֵר עֲבִירוֹת רוּחַ <sup>(א)</sup> וּזְמַן אֵין עֲדִיו לַפְּנִי:

**נאמר** עֲצַרְתָּ בַּפֶּסַח. וּבִירוּשָׁלַיִם יִלָּךְ לֵה' ר' יוֹחֵן בֶּשֶׁם ר' יִשְׁמֵעֵאל נֹאמֵר חֲמֵשָׁה עֶשֶׂר בַּפֶּסַח וְנֹאמֵר חֲמֵשָׁה עֶשֶׂר בַּחֹג מֵה

להלן [יו"ט] אחרון תשלומין לראשון  
אף כאלו י"ט אחרון תשלומין לראשון  
ותו ליכא למיפריך דפרריך דהש"ס שלטו  
דהא גזרה שזה גמורה (ב) כדילפינן  
מינה צדקה דפ' הישן (דף ק) ועוד  
יהודה דבר ספרא צדק דבי אשעיא  
דרש' הדין ותמות איתו חג לה'  
שצעת ימים וכי שצעת הם והלא  
שמנה הם אלא יא' צדק [מהם] הרי  
ז' יוסי צעי וכי מכאן למדנו שאין  
חגיגה דוחה שבת והלא ממקום אחר  
המצי' דבי יוחנן אחר דבר ספרא  
והתניא אף צדק כן מעתה לא מהן  
שבת הרי [ששה] הגע עצמך שחל  
י"ט לראשון ואחרון בשבת (לא מהם  
שני ימים) הרי כאן ששה אלא יהודה  
בר ספרא צדק דבי אשעיא ותמות  
אותו חג לה' שצעת ימים (א) לא מהן  
שבת שכבר למדנו שאין חגיגה דוחה  
שבת ומה ד"ל לחבובו לרבות יו"ט  
האחרון לתשלומין לראשון וכל אותן  
דרשות אינן צדק אף צדק אלו  
דברים (פסחים ע"ג) הרי להדיא  
דיהודה ספרא דרש' עליה יהודה דכל  
יו"ט הראשון והאחרון בשבת הרי כאן  
ששה ולא מייתי תמורה:

לֹאכֶּה עֲצַרְתָּ דַכְתָּב  
שְׁמַע מִינָה לֵאפִנּוּי  
תִּגְיָא<sup>3</sup> וְחֻגְתָּם אוֹתוֹ  
גּוֹל יֵהָא חוּגְג וְהוּלָךְ  
אוֹתוֹ אַתָּה חוּגְג וְאִי  
אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר  
שֹׂאֵם לֹא חֲג יו"ט<sup>2</sup>  
וְהוּלָךְ אַתְּ כָּל הָרֵגֶל  
בְּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תַחֲגוּ  
יִכּוֹל יֵהָא חוּגְג וְהוּלָךְ  
אוֹתוֹ אַתָּה חוּגְג וְאִי  
אִי תְשֻׁלּוּמִין ר' יוֹחָנָן  
וְר' אוֹשְׁעִיא אִמַּר

בנייהו א"ר זירא חגור  
וּם שְׁנֵי אִיכָא בִּינֵיהוּ  
לְרֵאשׁוֹן <sup>(ד)</sup> כִּיּוֹן דְּלֵא  
זְנִי וְר' אֲרֻשְׁעִיא אִמֵּר  
דְּלֵא חֲזִי בְּרֵאשׁוֹן חֲזִי  
הָאִמֵּר חֲזִיקִיָּה <sup>(ה)</sup> נִטְמָא  
גַּם מִבֵּיא וְרַבִּי יוֹחָנָן  
יָא א"ר יִרְמְיָה שְׂאֲנִי

וְיָזֶן בַּפֶּסֶח שְׁנֵי מִתְקִיף  
לְמֶאֱזֵן דְּאִמְרֵי פֶסֶח  
שְׁנֵי  
נִטְמָא בְּיוֹם רִאשׁוֹן וְחֵזַי בְּשַׁנֵּי מִיַּתֵּי חֲגִידָה אֲסֵךְ כֵּן לִימָא לְעִיל רִישׁ מְכִילְתִּין  
לְאַתְמוּי טַמָּא בְּרִאשׁוֹן וְנִטְרָה בְּשַׁנֵּי וְיֵשׁ לְזִמְרָא דְּאִין הִכִּי גַּמִּי אֲלֵא מִשּׁוּם  
לְדַרְבֵּי פֶסַח בְּדַסְמוֹךְ לֹא מִנֵּי לְמִימְרָא הִכִּי נִקְטָא מִילְתָּא דְּשׁוּי לְתַרְוִיחֵיהּ:  
שְׁנֵי  
וּלְפִיכָךְ יֵשׁ לוֹ תְּשֻׁלוּמִין וְאִפְּךָ עַל גַּב דְּלָא נִרְאָה לְהִבְדִּיל: הוֹאִיל  
וְרִאשׁוֹן יֵשׁ לוֹ תְּשֻׁלוּמִין אֲבָל הִנְדָּחָה מִפְּנֵי דְּבַר אַחֵר לֹא מִנֵּי  
פְּלוּגְתָּא הִיא בְּמַסְכַּת פֶּסַחִים בְּפֶרֶק מִי שְׁהִיָּה טַמָּא (דף קס.א):  
אֲלֵא

**גמרא** שנו. הא דתניא לקמן אותו אתה חוגג ולא ייתר אלאל שלא גמר  
אלאל גמר היום: אלאל היה לו שהות להקריב כל חגיגות  
שהפרש: ברתני' מי שלא חג. שלא הביא חגיגתו בזמן הראשון  
של חג: ויו"ט האחרון של חג. חוגג שמיני עזרת ואע"ג דרגל לפני

[illegible]

החדש כולו ת"ל אור  
אתה חוגג חוצה לו  
אמר <sup>א</sup>תשלומין לראי  
תשלומין זה לזה מאי  
ביום ראשון ונתפשט  
רבי יוחנן אמר תשלומין  
הזו בראשון לא הזו  
תשלומין זה לזה אע"י  
בשני ומי א"ר יוחנן הה  
ביום מביא בלילה  
אמר אף בלילה נמי  
טובא דיש לה תשלומין  
לה רב פפא הניחא

קרקרן אחד דכין דלל יא מטומאה הראשונה לשעה שהיא ראויה להביא  
ועליה קרבן לא נחייב בקרבן הראשון ואין לו תשלומין: ורבי יוחנן  
הואיל וטבל לטומאתו הראשונה והעריב שמשו נחייב בקרבן  
אף על פי שאין לילה ראוי לקרבן. אלמא אף על גב דלל ראוי  
לשליש לקרבן יש לו תשלומין: שאני טומאה. קרבן הנדחה מפני הטומא  
יושם על תשלומין: (ו) כגון אלו בדפוס שני נדחה מי שלא נראה  
לו תשלומין אלא אם כן נראה להביא: הניחא למאן דאמר כו

[illegible]

(א) [לקמן ח.] בינה כ: ר"ה  
ד: מגילה ה. [ויזמא ג.],  
(ב) יבמות כב: (ג) [לעיל ב.  
ערכין ז: ד] (ד) [פסחים פ.],  
(ה) [כריתות ח.], (ו) [פסחים  
ג.], (ז) [לקמן ח.], (ח) [לעיל  
ב.], (ט) [ע"י מהרש"א ואתוס'  
וי"ט וע"י אתוס' ב"ב פח:  
ד"ה ההם אפרס תמלא סעד  
גדול למהרש"א ז"ל דגבול של  
רבים איירן],

## הגהות הב"ח

(ב) רש"י ד"ה וכלי  
מזכור וכו' וזכרן לעזרו  
למפר: (ג) וכלי  
מזכור מלך פן שטלמן  
הסד' ושלמ' מהר"ב הג"ה  
ומאן דאמר תשלומין  
דרשון דרשן מאתרו  
דראשון ותרומה אתרו  
מ"מ תשלומין זה לזה  
דרשן מאתרו דסיפיה  
שבועה מ"מ תתנו  
לנו כלומר דאורי  
נפול בשבועה דרשן  
ראויין לו ע"כ הסד':  
(א) וכל כולן שטלמן ו  
דרשן גמל שטלמן ו  
לשון וכו' שטלמן זה  
הסד': (ז) ד"ה שלם  
היה ע"י חולט ע"י  
ל' שטלמן כגון אלט  
שטמא כפסא  
מביא כפסא ע"י:  
(ח) תוס' ד"ה נגמל  
גמור ח"ה נגמל וכו'  
אלא צא שטמא מהר"ב  
(א) בא"ח ח' ל' שטמא  
יטמ' ח' ד' הלא ד'  
הם אלא א' מהן שטמא:  
(ו) ח"ו כיון וכו' והשפא  
ח' ח' לו ללמ' ח'  
הדשחא ח' בר חיובא  
חוא אל מצי מביא ליה  
חואל ואינו מביא ליה  
חיו בחבאה ומהו  
לרבי אושעיא כיון  
דתשלומין ח' לזה ל'  
מ"ה הסד' וכלי:  
(ב) ח"ה נגמל וכו'  
דבשטמא שטמי מביא  
שן ח' בשטמא הלאה  
ח' מהן שטלמן כפסא:

## רבינו חננאל

רבין א"ר יוחנן הפריש  
 חמשה בתבואה לתבניתו  
 הקריב חמשה טבין טבין  
 ראשון חורו ומקריב חמשה  
 ביצים האחרון. קשין  
 אדורדי אלא לאו טבין  
 כאן בסתם כאן במפרש  
 טבין אמר נמי משמיה  
 דר' יוחנן לאו טבין קריב  
 שפסק שוב אינו מקריב  
 אלא גמר אריב  
 דאמרין מדלא אריב  
 שיש שירייה לזמן את  
 נעשו. כירורן קריב  
 נדבות. אבל גמר היום  
 חור מקריב: **מחנה**  
 חור גמר ביצים האחרון  
 חוגג והולך את כל הרגל  
 כולו וירש האחרון  
 ומגירין לזמן את כל  
 מדותיו את לה' בשבע ימים  
 בשנה חגת קרית עולם ובימי  
 בנח המצות ובחג  
 השבועות ובחג הסוכה  
 אשכחנא דאתקשר לה  
 כולה לדריד. התנהני עני  
 שש שמימי שש בן מנח

(א) נראה דהסד כהן ו"ל שצעה לתשלומין מחי תשלומין ר"י אמר תשלומין לראשון ור"א אומר תשלומין זה לזה וכו'. (ב) אינו מובן ואולי ו"ל סבר דחייב בשני ומקשינן מי אמר ר"י הכי והאמר חזקיה נעומא ביום מציא. לא יתכן וכו' ונכוחים הם למצין אלא הכי פירושו נזיר שנטמא וכו'.